

עמ"ת 41420/09/14 - מדינת ישראל נגד א א

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ת 41420-09-14 מדינת ישראל נ' א(עציר)

בפני העוררת	כב' השופט מרדכי לוי
נגד המשיב	מדינת ישראל ע"י עו"ד שרית אלישע אל עמי
	א א
	ע"י עו"ד אקרם חסונה

החלטה

כללי

1. לפניי ערר של המדינה על החלטתו של בית משפט השלום באשקלון (כב' השופט א' דהאן), שבה דחה את בקשת המאשימה לעצור את המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו והורה על שחרורו למעצר בית בבית הוריו, בפיקוחם לסירוגין של שני ערבים, לצד הפקדה כספית בסך 5,000 ש"ח, ערבות עצמית וערבות צד ג' של כל אחד משני המפקחים.

2. נגד המשיב הוגש ביום 9/9/14 כתב אישום שבו מיוחסים למשיב שני אישומים: האישום הראשון הוא בגין שני אירועים: האחד, בגין כך שביום 1/9/14 בשעה 06:50 או בסמוך לכך, הגיע המשיב לדירה (להלן: "הדירה") שבה מתגוררים בנפרד בת זוגו (להלן: "המתלוננת") ושלושת ילדיהם המשותפים; המשיב תקף את המתלוננת בכך שהכה אותה בראשה באמצעות כוס קפה שהחזיק בידו וכתוצאה מכך התנפצה הכוס על ראשה, ובהמשך תפס את המתלוננת עם ידו השנייה בכתפה ודחף אותה בחוזקה, וכתוצאה מכך נפלה המתלוננת על הרצפה, וזאת לעיניהם של ילדיהם הקטינים. האירוע השני מושה האישום הראשון הוא בגין כך שבמועד שחל במהלך השנה הנוכחית, הגיע המשיב לדירה, כשהוא תחת השפעת משקה משכר, וצעק על המתלוננת ומיד ניסה לתפוס את המתלוננת, רדף אחריה כשהוא אווז בידו חפץ, ולאחר מכן תקף את בתם, משנעמדה הבת בין המתלוננת לבין המשיב במטרה להגן על המתלוננת, בכך שסטר לבת על פניה בחוזקה. באישום הראשון מיוחסות למשיב עבירות של תקיפת בן זוג ותקיפת קטין על ידי אחראי.

האישום השני הוא בגין שורה של אירועים שהתרחשו במהלך שבע השנים עובר לתאריך 19/6/14, ובו מואשם המשיב בעבירות של איומים, תקיפת בן זוג ותקיפה הגורמת חבלה של ממש לבן זוג.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המאשימה גם בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

החלטת בית משפט קמא

4. בהחלטה מושא הערר ציין בית המשפט קמא, בין היתר, כי "נפל ספק מובנה בראיות הקשורות לגבי האישום הראשון וכי ישנן ראיות לגבי פרט האישום השני". בית המשפט הוסיף והטעים לעניין זה, בין השאר, כי האישומים מבוססים על אמרותיה של המתלוננת, אשר "מעלות ספקות ותמיהות גם כאשר קוראים אותן זו מול זו וגם כאשר מביאים בחשבון כי התקיפה המתוארת חמורה ביותר אך המתלוננת לא נפצעה". כמו כן, צוין כי אמרותיה של אחת מילדי המשיב והמתלוננת, הקטינה ס', לפני חוקר ילדים, "מצביעות על ספק ממשי אם אכן ראתה הילדה את התקיפה או שעדותה בדבר התקיפה מקורה בשמועה". מנגד, גרסת המשיב היא כי הוא "אכן בא עם כוס מביתו והכוס נשברה אך הדבר קרה כתוצאה מכך שהמתלוננת לחצה עליו והזיז אותה בדחיפה, הכוס נפלה, קפצה עליו, שרטה בפניו, (שריטה שנראתה על ידי החוקר), הוא הזיז אותה בדחיפה ואז נפלה גם הכוס". עוד ציין בית משפט קמא כי "לא נעלם מעיני כי התלונה המקורית הייתה תלונה לגבי אינוס, תלונה זו הסתברה כמחוסרת ראיות לעניין האינוס וגם היא מבססת את גרסת המשיב ומטילה ספקות בגרסת המתלוננת". על כן, כאמור, נקבע כי "נפל ספק מובנה" בראיות הקשורות לאישום הראשון ואין לגביו ראיות לכאורה.

עם זאת, לא הייתה מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה לעניין המעשים מושא האישום השני, אם כי "יש להביא בחשבון כי הם מבוססים על אמרות כבושות".

בנוסף לכך, נקבע כי אמנם קיימת עילת מעצר של מסוכנות, אך זאת "מן הרף הנמוך, עילה המחייבת הגבלת חירות מסוימת של המשיב והעמדתו במבחן למשך זמן מסוים".

כן צוין בהחלטה מושא הערר כי עברו הפלילי של המשיב אינו מכביד באופן אשר ימנע את שחרורו.

על כן, כאמור, הורה בית משפט קמא על שחרורו של המשיב, כמצוין לעיל.

עיקרי טענות הצדדים

5. בערר נטען, בין היתר, כי שגה בית משפט קמא כאשר קבע כי קיים ספק מובנה לגבי האישום הראשון. לטענת העוררת, קיימות ראיות לכאורה טובות נגד המשיב הן לגבי האישום הראשון והן לגבי האישום השני, לא רק מכוח עדויות המתלוננת, אלא גם לאור עדויות ילדיהם של המתלוננת ושל המשיב לפני חוקר ילדים. באת כוח העוררת הוסיפה כי בחינת העדויות באופן דקדקני ופורמאלי מקומה להתברר בהליך העיקרי ולא בשלב זה של המעצר עד תום ההליכים. כמו כן, באת כוח העוררת הדגישה כי החלופה שאליה שוחרר המשיב בבית הוריו אינה מתאימה בנסיבות העניין, בין היתר באשר מדובר בחלופת מעצר באשקלון, בעיר שבה מתגוררת גם המתלוננת. עוד טענה באת כוח העוררת כי מחומר הראיות עולה חשש כי המשיב נוהג לשתות לשוכרה, וגם משום כך לא היה מקום לשחרר את המשיב, ו"היה מתבקש וראוי ביותר להורות על הגשת תסקיר שירות מבחן בעניינו ולא על שחרורו".

6. מנגד, בא כוח המשיב ביקש לדחות את הערר, מהנימוקים שפורטו בהחלטה מושא הערר. בא כוח המשיב הדגיש, בין היתר, כי המתלוננת ניסתה "לתפור תיק" למשיב, התלוננה נגדו על אינוס והתיק בעניין זה נסגר על ידי הפרקליטות. גם בעניין האישום הראשון, לדעת בא כוח המשיב, אין ראיות לכאורה, כפי שנקבע על ידי בית משפט קמא בהחלטתו. בא כוח המשיב הוסיף, בין השאר, כי עברו הפלילי של המשיב הוא ישן ואינו מכביד, וכי אין להורות על מעצרו של המשיב בנסיבות המקרה דנא, גם לאור הזמן שחלף מאז המעשים מושא האישום

השני. לדעת בא כוח המשיב, חלופת המעצר שאותה אימץ בית משפט קמא הינה חלופה ראויה, ואין כל מקום לקבלת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב.

דין והכרעה

7. לאחר שעיינתי בחומר הראיות ולאחר שבחנתי את עמדות הצדדים, הגעתי למסקנה כי ערר זה בדין יסודו.

המסגרת הנורמטיבית

8. כפי שנקבע ב"חוק המעצרים", אין להורות על מעצר עד תום ההליכים אלא אם כן מתקיימים שלושה תנאים מצטברים, המנויים בסעיף 21 לחוק האמור: א. קיימות ראיות לכאורה להוכחת האשמות; ב. קיימת אחת מעילות המעצר; ג. לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור שפגיעתה בחירותו של הנאשם פחותה.

9. כידוע, בבש"פ 8087/95 **זאדה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(2) 133 (1996) (להלן: "**עניין זאדה**"), שנדון לפני הרכב מורחב של תשעה שופטים, בית המשפט העליון קבע (בדעת רוב השופטים, כנגד דעת היחיד של השופטת ד' דורנר), כי המבחן לקיומן של ראיות לכאורה נותר בעינו, קרי קיום סיכוי סביר להרשעה. הנשיא א' ברק, אשר כתב את חוות הדעת העיקרית של דעת הרוב, הטעים כי ראיות לכאורה הן ראיות אשר טמון בהן פוטנציאל ראייתי המקים סיכוי סביר להוכחת האשמה. הובהר כי אל לו לבית המשפט להביע בשלב זה את עמדתו באשר לאמינות העדים. עם זאת, הבחינה הראייתית איננה טכנית, כי אם מהותית. אין די בספק סביר לכאורה כדי לשלול קיומן של ראיות לכאורה, ורק אם קיימים "ליקויים בסיסיים" בחומר החקירה, או אם יש בו "ספק מובנה", "פגם גנטי" או "קשיים שהם אינהרנטיים", באופן השולל את קיומו של סיכוי סביר להרשעה, כי אז אין מצויות ראיות לכאורה.

10. אלא שבעניין **זאדה** כלל לא נדונה הסוגיה של עוצמת הראיות לכאורה וממילא גם לא נדונה הזיקה בין עוצמת הראיות לכאורה לבין שקילתה של חלופת מעצר. סוגיה זו נדונה בפסיקה רק לאחר פסק הדין בעניין **זאדה**. בפסיקה מאוחרת זו הובהר שגם מקום שקיימות ראיות לכאורה, על בית המשפט לבחון את עוצמתן, באופן שכאשר קיימת בעייתיות או חולשה ממשית בראיות לכאורה, או כשיש כרסום ממשי בראיות לכאורה, יש לשקול ביתר שאת או במשנה תוקף לשחרר את הנאשם לחלופת מעצר (ראו, למשל: בש"פ 5564/11 **פלוני נ' מדינת ישראל**, בפסקה 4 (8.8.2011); בש"פ 3526/13 **כיאל נ' מדינת ישראל**, בפסקה 7 (27.5.2013); בש"פ 6573/13 **מדינת ישראל נ' אביתר**, בפסקאות 16-17, 20 (10.10.2013); בש"פ 4738/14 **גזאוי נ' מדינת ישראל**, בפסקה 18 (14.7.2014); כמו כן ראו הדברים שכתבתי במאמרי "הראיות לכאורה הנדרשות למעצר עד תום ההליכים - בחינה נוספת" **משפטים** לד 549, 617-621 (תשס"ה); "האם לא הגיעה העת לשינויים בדיני המעצר עד תום ההליכים? הצעות לצמצום היקף המעצרים מבלי לפגוע באינטרס הציבורי" **הסניגור** 206, 4, 6-8 (מאי, 2014).

11. העולה מן המקובץ בפסיקה הוא כי כל עוד אין בחומר הראיות "ספק מובנה", "פגם גנטי", "ליקויים בסיסיים" או "קשיים שהם אינהרנטיים", השוללים קיומו של סיכוי סביר להרשעה - אין בקיומן של סתירות ושל תמיהות אשר עולות מגרסת המאשימה כדי לשלול קיומן של ראיות לכאורה, אך אפשר שיש בהן כדי להצביע על חולשה ראייתית או על בעייתיות ממשית בתשתית הראייתית הלכאורית, אשר מצדיקה לשקול ביתר שאת להסתפק בחלופת מעצר (בנוסף לפסיקה דלעיל, ראו גם והשוו: בש"פ 2871/05 **חסיד נ' מדינת ישראל**, בפסקה ט

(3.5.2005); בש"פ 8282/06 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (16.11.2006); בש"פ 8402/07 בהלקר נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 (23.10.2007); בש"פ 3710/08 אזרור נ' מדינת ישראל, בפסקאות 7-6 (14.5.2008).

מן הכלל אל הפרט

12. לאחר שעיינתי בחומר החקירה ובחנתי את טענות הצדדים באתי למסקנה כי אין לומר כי נשלל קיומן של ראיות לכאורה ביחס לאישום הראשון, ואין לקבל את קביעתו של בית משפט קמא כי קיים "ספק מובנה" בעניין אישום זה, הגם שאכן עולות מגרסת המאשימה סתירות ותמיהות ממשיות, אשר יש בהן כדי להצביע על בעייתיות בתשתית הראייתית הלכאורית. אמנם, בעייתיות זו מצדיקה כאמור לשקול ביתר שאת או במשנה תוקף להסתפק בחלופת מעצר. עם זאת, אין להתעלם מכך שאין חולק שקיימות ראיות לכאורה לגבי האישום השני, הגם שהוא מתייחס למעשים שחלקם ישנים למדי. בנוסף לכך, למשיב הרשעה זה מקרוב בעבירה של התפרעות במקום ציבורי וכן הרשעה בעבירות של תקיפה מלפני יותר מ-15 שנה.

ההצטברות של התשתית הראייתית הלכאורית ביחס לשני האישומים, לצד עברו הפלילי של המשיב, הגם שאינו מכביד ביותר ורובו הוא ישן, מובילה לכך שלא היה מקום לשחרר את המשיב לחלופת המעצר שבה הורה בית משפט קמא לשחררו. מדובר בחלופת מעצר בבית הוריו באשקלון, בעיר שבה מתגוררת גם המתלוננת. בנסיבות המקרה דנא, היה מקום לבקש תסקיר מעצר בטרם יורה בית המשפט על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר, כפי שלמעשה ובצדק עתרה המדינה בערר. כמו כן, יש לשקול להוסיף איזוק אלקטרוני וכן להגדיל את סכום ההפקדה הכספית שעליה הורה בית משפט קמא.

סוף דבר

13. סוף דבר, הערר מתקבל באופן שהמשיב יוותר במעצר עד להחלטה אחרת של בית המשפט קמא, והדיון יוחזר לבית משפט קמא, לאור האמור בהחלטה זו. שירות המבחן יגיש לבית משפט קמא בהקדם האפשרי תסקיר מעצר, שבו תיבחן האפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר. לאחר קבלת תסקיר המעצר, יבחן בית משפט קמא אם לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, בשים לב לאמור בתסקיר ובהחלטה זו.

ניתנה היום, כ"ב אלול תשע"ד, 17 ספטמבר 2014, בהעדר הצדדים.